

maestr.: per a aquest arabisme, veg. cast. *andosco* (DCEC 1, 208a31).

Endossador, endossament, endossant, endossar, V. dors Endossarar, V. dossier (DORS)

+ENDOSTÀ, 'munt, quantitat?' «Moros a la costa, / moros a Cabrera: / de trabayls bon *endosta* / y poch pa a sa panera», versos intercalats en una relació publ. el 1886 en el BSAL (II, 294a): la grafia -y/s semblaria indicar que figuri en el doc. antic, de 1509, que allí s'extracta, però no ho diu clar: com que no hi ha res d'això en els diccs. mallorquins (DFgra., DAMen., DAG., AlCM, Tarongí), i alguns erudits d'aquells anys feren diverses falsificacions històriques a Mallorca, el mot, en rima, és tanmateix sospitós, car la paronomàsia amb *antostra* 'cosa que embaluma i fa nosa' (= *antost(r)a* 'envà') i amb *entost de* 'en comptes de' pot ser enganyosa.

Endotzenar, V. dotze (DOS) Endrapador, endrapaire, endrapar, V. drap Endreç, endreça, endreçada, endreçament, endreçar, endreçat, endreecer, -cera, endreços, endreçúria, endret, V. dret Endropidor, endropiment, endropir, -pit, V. dropro

Endrumejar, eiv. 'embolicar, empatollar', potser d'un encreuament de *grumejar* 'atraure el peix tirant-li engrunes per agafar-lo amb l'ham' amb *endromir* (= *endormir*) (cf. supra, *endorgar*).

Enducció, V. induir (DUR)

ENDUCIES, usat en algun antic text legal pel ll. *indutiae* 'treves'.

Enduir, V. induir (DUR) Endulgència, V. indulgent Endur, V. dur Enduració, endurement, endurança, endurar, endureir, endureiment, endurir, V. dur adj. i durar Endurriols, pres del cast. andurriales (DCEC), sota la influència de redols

ENEÀ, més correctament, veg. ENNEA.
Enegar, V. enagar

ÈNEMA, pres del ll. *enēma*, -*ātis*, i aquest, del gr. *ἐνεμα* id., derivat de *ἐνέμι* 'jo fico a dins', 'injecto', el qual és derivat de *ἔημι* 'jo envio'. □ 1.ª doc.: 1917, DOrt.

Enemic, enemistança, enemistar, enemistat, V. amic (AMAR)

ENERGIA, pres del ll. tardà *energīa*, i aquest, del gr. *ἐνέργεια* 'força en acció', derivat de *ἐργον* 'obra'. □ 1.ª doc.: 1695, Lacav.

Amb la definició «eficàcia, ll. *vis*» i les frases d'exemple «modo de parlar ab *energia*: modo de parlar enèrgich; son discurs és ple de *energia*: son discurs és enèrgich: valida ac vivida est illius oratio». El DTo. que no el recollia, va acceptar *energia* d'ell en l'ed. de 1757.

DERIV.: *Enèrgic* [1695, Lacav.; no encara en el DTo. ni en l'ed. de 1757; Belv.], EdFontserè c. 1925 reclamava l'admissió d'*energètic* i *anergètic*, que mancaven encara en el DOrt. *Energiós*, Camprodon, DAG. *Energitzar. Energumen* [-no, 1803, Belv.], pres del gr. *ἐνεργούμενος* 'influit per un mal esperit', participi passiu de *ἐνεργέω*, altre derivat de *ἐργον*. *Parèrgon. Sinergia. Erg* [Fontserè, c. 1925, id.], format pels físics sobre el mot grec *ἐργον*. *Ergal*, que invocant Clausius [1888], reclamava Fontserè per a inclusió en el DOrt. *Ergàstul*, pres del ll. *ergastulum* 'lloc on reclouen els esclaus per tal que treballessin per força', i aquest, del gr. *ἐργαστήριον* 'obrador, lloc de treball', deriv. de *ἐργάζω* 'jo treballo', i aquest, de *ἐργον* [1868, SLitCosta, *ergastula*, mal adaptat del fr. *ergastule*]; la mateixa forma adoptà Pous i Pagès com a títol del seu llibre *De l'Ergàstula*, c. 1913, escrit quan l'empresonaren; *ergastulari. Exerg* [-go, 1868, SLitCosta], pres del fr. *exergue* i aquest, de la frase grega *ἐξ ἐργου* 'fora de l'obra'.

Energullar, V. orgull Eneriçar, V. eriçó Enervació, enervador, enervament, enervar, V. nervi Enjabiolar, V. flabiol, tal com *empipar*, deriva de *pipa*, espècie de flabiol *Enfacetar* maestr. 'embrutar', deu estar per *enfeçatar*, derivat (probablement mossàrab o mig-aragonès) del ll. *feces* 'solatge'.

ENFADAR [1565], pres del gall-port. *enfadar* per conducte del castellà [1558, *enhadar*, ja 1495]: en aquella llengua, derivat de *fado* 'el destí', d'on *enfadar-se* 'disculpar-se amb el fado o destí', 'abandonar-se', 'cansar-se, enutjar-se'; castellanisme ja assimilat en el català d'avui; *enfado* [1695]; *enfados* [1613]; *enfadosia. Enfadadis. Enfadament. Descnfadar; descnfadat*.

Enfaixar, V. faixa (FEIX) Enfadeir, V. fat II

Enfalagar, veg. *afalagar*; derivar això de FALLIRE —o d'un fantàstic *INFALLICARE— és un error de fonètica tan flagrant que no val la pena de discutir-ho; la definició 'enlluernar' d'AlCM és també imperfecta, i es basa en Lacav., el qual sembla interpretar malament el DTo., autoritats de ben escàs valor; no està ben aclarit si hi ha res d'això al Rosselló, on hi podria haver hagut contactes secundaris amb FALLIRE, d'on *enfallegar*, tanmateix cf. fr. ant. *enfelir* 'acalorar-se', de FEL, FELLIS, val. *enfelegar-se* 'engargussar-se' (Llucena), *enfelar-se* i *enfelat* 'emmalaltir-se les ovelles' (AlCM).

Enfalcada, enfalcar, V. falca Enfalga, contracció fonètica, normal en ross., d'ALFABREGA *Enfallegar, V. enfalagar Enfallerar, V. fallera Enfalsir, V. fals Enfangar, enfangassar, enfangat, V. fang Enfant, enfantar, V. infant Enfantarma, enfantasiar, enfantasma, enfantàstic, V. fantasia Enfarbalanat, V. farbalà Enfarcellar, V. farcell Enfardada, en-*